



Statsforvalteren i Oslo og Viken
Anett Andreassen
Postboks 325
1502 MOSS

Deres ref.: 2024/5

Vår ref.: 24/31

Vår dato: 06.09.2024

Saksbehandler: Kjersti Barbakken // Kontoret for
kvalifisering og sosiale tjenester

Svar på henvendelse - stønad i form av varer og tjenester

Vi viser til henvendelse datert 19.06.24, hvor dere ber om en utdypende tolkning av sosialtjenesteloven § 21, og da særlig økonomisk stønad gitt i form av varer og tjenester. Dere vurderer at stønad i form av varer og tjenester ikke kan benyttes som en konsekvens av gjentatte søknader om nødhjelp.

Dere ber om en uttalelse knyttet til praksis med å innvilge nødhjelp i form av varer og tjenester. Dersom dette er i tråd med regelverket, ønsker dere at direktoratet gir eksempler på situasjoner der slike vedtak er forsvarlig.

Dere ber også om en vurdering om det fortsatt er rimelig og forsvarlig å bruke stønadsformen varer og tjenester i 2024, gitt de begrensninger i handle- og valgfrihet en slik stønadsform medfører for stønadsmottakeren.

Arbeids- og velferdsdirektoratets vurdering

De som ikke kan sørge for sitt livsopphold gjennom arbeid eller ved å gjøre gjeldende økonomisk rettigheter, har krav på økonomisk stønad, jf. sosialtjenesteloven § 18. Økonomisk stønad er i utgangspunktet en midlertidig inntektssikring. Stønadens bør derfor ta sikte på å gjøre mottakeren selvhjulp. Hva som ligger i begrepet «selvhjulp» og hvordan det kan oppnås, avhenger av den enkeltes muligheter, ressurser og begrensninger. NAV-kontoret må foreta en helhetlig vurdering av den enkeltes økonomiske og personlige forhold for å kunne utforme et tjenestetilbud som i størst mulig grad fremmer hjelp til selvhjelp og selvforsørgelse. Hvis tjenestemottaker befinner seg i en nødssituasjon, kan stønaden begrenses til utgifter til det helt nødvendigste

Økonomisk stønad kan gis som bidrag, lån, garanti for lån, eller varer og tjenester, jf. sosialtjenesteloven § 21. Av rundskrivet pkt. 4.21.1 og 4.21.2.1 fremgår det at økonomisk stønad som hovedregel skal gis som bidrag, slik at tjenestemottaker selv kan styre og disponere over egen økonomi. Unntaksvis kan økonomisk stønad gis i form av varer og

NAV // ARBEIDS- OG VELFERDSDIREKTORATET // KONTORET FOR KVALIFISERING OG SOSIALE TJENESTER

Postadresse: Postboks 354 // 8601 MO I RANA
E-post: arbeids.og.velferdsdirektoratet@nav.no

www.nav.no //

tjenester, jf. rundskrivet pkt. 4.21.2.5. Det fremgår av Ot.prp. nr. 29 (1990-1991) pkt. 5.9 at Departementet foreslo en bestemmelse om at stønaden helt eller delvis kan gis i form av varer og tjenester i tilfeller der det må antas at stønadsmottakeren ikke vil bruke stønaden i samsvar med de vilkår som er fastsatt. Det ble presisert at hjelp i form av varer og tjenester bare skal gis når dette anses å være til beste for klienten etter en individuell vurdering. Jf. [NOU 1990:16](#), pkt. 8.5. Det må derfor gjøre konkrete vurderinger i hvert enkelt tilfelle, også der hvor stønaden innvilges som nødhjelp.

Arbeids- og velferdsdirektoratet kan ikke gi en nærmere redegjørelse for når det kan være forsvarlig å yte økonomisk stønad, herunder nødhjelp, i form av varer og tjenester. Dette fordi det beror på en konkret og individuell vurdering i hvert enkelt tilfelle. Tjenestene som er regulert i sosialtjenesteloven er i stor grad behovsbaserte rettigheter. Dette betyr at loven i stor grad gir rom for bruk av faglig skjønn for å finne frem til fleksible løsninger som er tilpasset behovene til den enkelte. Formålsbestemmelsen hjelper med hvordan skjønn skal utøves. Enkelt kan man si at der en kan velge mellom flere løsningsalternativ, skal en velge den løsningen som best fremmer lovens formål og som bidrar til å gjøre den enkelte selvhjulp. NAV-kontoret bør legge vekt på hva brukeren selv opplever at vedkommende trenger.

Dere vurderer at økonomisk stønad ikke kan gis i form av varer og tjenester som en konsekvens av gjentatte søknader om nødhjelp. Siden det ikke kan stilles vilkår i vedtak om nødhjelp, legger vi til grunn at dere ikke mener konsekvensvedtak som følge av vilkårsbrudd. Som nevnt over, vil det bero på en konkret og individuell vurdering om innvilget økonomisk stønad (nødhjelp) skal gis i form av varer og tjenester. Om det vurderes at dette er til det til det beste for tjenestemottaker, vil dette kunne være forsvarlig – også som en «konsekvens» av gjentatte søknader om nødhjelp.

Med hilsen

Elin Stein
fung. seksjonssjef
Kontoret for kvalifisering og sosiale tjenester

Kjersti Barbakken
seniorrådgiver
Kontoret for kvalifisering og sosiale tjenester

Dette dokumentet er godkjent elektronisk og har derfor ingen signatur

Kopi til

Statsforvaltaren i Møre og Romsdal
Statsforvalteren i Agder
Statsforvalteren i Innlandet
Statsforvalteren i Nordland
Statsforvalteren i Rogaland
Statsforvalteren i Troms og Finnmark

Kopi til

Statsforvalteren i Trøndelag
Statsforvalteren i Vestfold og Telemark
Statsforvalteren i Vestland

Mottakerliste

Statsforvalteren i Oslo og Viken

KOPPI